

Przedmiotowy system oceniania dla klas IV-VIII

OBSZARY AKTYWNOŚCI UCZNIÓW – co oceniamy

Rozpoznaje się i ocenia osiągnięcia ucznia w zakresie:

1. Jego wiadomości z danego semestru bądź roku:
 - a) znajomość i rozumienie pojęć
 - b) stosowanie poznanych wiadomości.
2. Jego umiejętności:
 - a) analizowanie i interpretowanie danych
 - b) stosowanie poznanych pojęć w sytuacjach typowych i nietypowych
 - c) porównywanie, uogólnianie i wnioskowanie.
3. Posługiwanie się językiem danego przedmiotu.
4. Aktywności przedmiotowe na lekcjach i w pracy pozalekcyjnej:
 - a) systematyczne i samodzielne odrabianie prac domowych
 - b) udział w konkursach itp.

POZIOMY WYMAGAŃ

1. WYMAGANIA PODSTAWOWE – zawierają wiadomości i umiejętności na ocenę dopuszczającą:
 - to takie kompetencje, które pozwalają uczniom:
 - a) korzystać z nauczania określonego szczebla systemu szkolnego oraz kontynuować naukę na minimalnym poziomie,
 - b) wykonywać proste zadania z życia codziennego stosowne do wieku, dostateczną:
mają elementarny charakter oraz
 - a) są przydatne na wyższym etapie kształcenia,
 - b) znajdują zastosowanie poza przedmiotem i poza szkołą,
 - c) są mocno powiązane z innymi treściami,

- d) są możliwe do opanowania przez przeciętnego ucznia,
- e) są to najczęściej elementy materiału nauczania wiążące się z opanowaniem wiadomości lub nabyciem umiejętności zastosowania wiadomości w sytuacjach typowych.

2. WYMAGANIA PONADPOSTAWOWE – zawierają wiadomości i umiejętności na ocenę dobrą:

- a) obejmują czynności wspierające tematy podstawowe,
- b) pozwalają zrozumieć większość relacji między elementami treści nauczania, są to treści wprowadzane propedeutycznie, które w klasie następnej będą poszerzane i utrwalone, toteż często treści te w danej klasie w następnej zaliczane są do poziomu podstawowego, bardzo dobrą:
- a) to umiejętności złożone, o charakterze problemowym,
- b) wykonanie odpowiednich czynności wymaga często przetwarzania wiedzy,
- c) są to umiejętności o wysokim stopniu trudności i abstrakcyjności, celującą:
- a) obejmują 100% wiadomości i umiejętności przewidzianych w obowiązującym programie nauczania lub spełniają dodatkowe kryterium opracowane w zespołach przedmiotowych,
- b) wymagają twórczego podejścia przez ucznia,
- c) zależą od indywidualnych zainteresowań ucznia.

OCENY OSIĄGNIĘĆ UCZNIA

Ocena celująca - otrzymuje ją uczeń, który opanował wiadomości i umiejętności objęte podstawą programową danego przedmiotu oraz wykazał szerokie zainteresowanie przedmiotem (np. angażując się w wykonywanie zadań dodatkowych, biorąc udział w konkursach, itp.), biegle posługuje się zdobytymi wiadomościami, proponuje różnorodne (nietypowe) rozwiązania zaistniałego problemu, samodzielnie i przy pomocy nauczyciela rozwija własne zdolności.

Ocena bardzo dobra - otrzymuje ją uczeń, który opanował materiał programowy z danego przedmiotu w danej klasie na poziomie dopełniającym, jest aktywny na lekcji, systematycznie odrabia prace domowe, sprawnie posługuje się zdobytą wiedzą, rozwiązuje zadania podając

różne rozwiązania, potrafi samodzielnie przeanalizować nowe wiadomości (na podstawie podręcznika) i efekty rozumowania przedstawić na forum klasy.

Ocena dobra - otrzymuje ją uczeń, który poprawnie stosuje wiadomości zdobyte na lekcji, rozwiązuje samodzielnie typowe zadania, systematycznie odrabia zadania domowe, jest aktywny na lekcji.

Ocena dostateczna - otrzymuje ją uczeń, który opanował wiadomości w danej klasie na poziomie podstawowym, niesystematycznie odrabia prace domowe, posiada luki w wiadomościach w materiale bieżącym, nie zawsze bierze aktywny udział w pracy na lekcji, rozwiązuje typowe zadania z poziomu podstawowego, przynosi na lekcje potrzebne materiały. **Ocena dopuszczająca** - otrzymuje ją uczeń, który ma wyraźne braki w opanowaniu materiału programowego, ale uczestniczy w zajęciach wyrównawczych (jeśli szkoła je organizuje), nie zawsze odrabia prace domowe, samodzielnie lub przy pomocy nauczyciela rozwiązuje proste zadania z poziomu koniecznego.

Ocena niedostateczna - otrzymuje ją uczeń, który nie opanował podstawowych wiadomości, nie wykazuje zainteresowania na lekcji, nie odrabia prac domowych, nie wykazuje chęci osiągnięcia podstawowej wiedzy na zajęciach, nie jest w stanie nawet z pomocą nauczyciela rozwiązać zadań wymagających elementarnych wiadomości na poziomie danej klasy.

FORMY I SPOSOBY OCENIANIA WIADOMOŚCI ORAZ UMIEJĘTNOŚCI

Nauczyciel może stosować na lekcjach następujące formy sprawdzania wiedzy i umiejętności ucznia:

- a) odpowiedzi ustne (m.in. udział w dyskusji, dialog, argumentowanie, wnioskowanie)
- b) prace pisemne w klasie:
 - kartkówka - dotyczy trzech ostatnich tematów zagadnień; bez zapowiedzi; czas trwania do 20 minut;
 - sprawdzian zapowiedziany na tydzień przed terminem, potwierdzony wpisem w dzienniku, czas trwania do 45 minut;
 - praca klasowa, zapowiedziana z tygodniowym wyprzedzeniem, potwierdzona wpisem do dziennika, czas trwania 1-2 godziny lekcyjne;
 - testy różnego typu (otwarty, wyboru, zamknięty, problemowy, zadaniowy), zapowiedziany z tygodniowym wyprzedzeniem, sprawdzający znajomość treści problemowych etapami, czas trwania do 90 minut;
 - prace domowe: ćwiczenia, notatki;
- c) aktywność na lekcji:
 - praca w grupach (organizacja pracy w grupie, komunikacja w grupie, zaangażowanie, sposób prezentacji, efekty pracy);

- częste zgłaszanie się w czasie lekcji i udzielanie poprawnych odpowiedzi;
 - rozwiązywanie zadań dodatkowych na lekcji,
- d) aktywność pozalekcyjna:
- a) aktywny udział w pracach kółka przedmiotowego oraz w projektach,
 - b) udział w konkursach przedmiotowych.

Sprawdzian/Praca klasowa

1. Sprawdzian/ praca klasowa poprzedzona jest lekcją powtórzeniową, na której utrwalony jest zakres materiału.
2. Uczeń nieobecny na sprawdzianie/pracy klasowej musi ją napisać w terminie uzgodnionym z nauczycielem (nie przekraczającym dwóch tygodni od dnia powrotu ucznia do szkoły po nieobecności lub od dnia otrzymania niezadowolającej oceny).
3. W przypadku nieobecności krótszej niż trzy dni uczeń pisze zapowiadany sprawdzian/pracę klasową na najbliższej lekcji z danego przedmiotu.
4. W przypadku otrzymania przez ucznia oceny niezadowolającej, uczeń ma prawo poprawić ocenę w terminie dwóch tygodni na warunkach ustalonych z nauczycielem od momentu otrzymania oceny.
5. Niezgłoszenie się przez ucznia na poprawę lub zaliczenie sprawdzianu (pracy klasowej, kartkówki, testu lub innej formy sprawdzania jego wiedzy i umiejętności) skutkuje konsekwencją napisania zaległej pracy w trakcie najbliższej lekcji.
6. Uczeń poprawia pracę tylko raz i do dziennika wpisywane są obie oceny. Ocena z poprawy nie podlega kolejnej poprawie.
7. Nauczyciel zobowiązany jest do omówienia poprawy sprawdzianu/ pracy klasowej.
8. Prace klasowe przechowuje nauczyciel i są do wglądu dla uczniów oraz ich rodziców do zakończenia zajęć w danym roku szkolnym.
9. Nauczyciel ma 2 tygodnie na poprawę sprawdzianów/ prac klasowych.

Kartkówka

1. Kartkówki nie muszą być zapowiadane.
2. Kartkówki dotyczą treści z trzech ostatnich tematów.

3. Po sprawdzeniu i ocenieniu są one do wglądu dla uczniów oraz ich rodziców do zakończenia zajęć w danym roku szkolnym.

Odpowiedź ustna

1. Sprawdzenie wiadomości i umiejętności ucznia w formie ustnej odpowiedzi – w zależności od potrzeb (trzy ostatnie tematy).
2. Uczniowie mogą oceniać odpowiedzi i uzasadniać swoje oceny (oceniania kształtujące).
3. Nauczyciel dokonuje ostatecznej oceny i ją uzasadnia.

Praca domowa

1. Praca ucznia wykonywana jest w domu.
2. Praca domowa jest obowiązkowa.
3. Uczeń nie otrzymuje oceny niedostatecznej, gdy przed lekcją zgłosił nauczycielowi, iż nie potrafił w domu sam wykonać zadanej pracy. Wówczas powinien jednak pokazać pisemne próby rozwiązywania wszystkich przykładów lub zadań.
4. Uczeń może zgłosić nieprzygotowanie na początku lekcji. Przez nieprzygotowanie do lekcji rozumiemy: brak pracy domowej, niegotowość do odpowiedzi. (Brak pomocy potrzebnych do lekcji, brak zeszytu - odnotowuje się w dokumentacji/dzienniku).
5. Uczeń, który nie odrobi zadania domowego ma obowiązek odrobienia pracy na najbliższą godzinę lekcyjną. Jeśli tak się nie stanie, otrzymuje ocenę niedostateczną.
6. Brak zeszytu przedmiotowego lub zeszytu ćwiczeń (gdy było zadanie domowe) jest równoznaczne z brakiem zadania domowego.
7. Prace domowe nie zawsze muszą być oceniane.
8. Prace domowe mogą być sprawdzane w następujący sposób:
 - wybiórczo na ocenę podczas lekcji (rozwiązane na tablicy z wyjaśnieniem), jak również po zajęciach (prace dodatkowe),
 - poprzez głośne odczytanie przez ucznia,
 - wspólnie z całą klasą,
 - kontrola nauczyciela po lekcji.
9. Zlecone prace terminowe – w przypadku pracy domowej zapowiedzianej z co najmniej trzydniowym wyprzedzeniem nie ma możliwości zgłoszenia nieprzygotowania. W tej sytuacji uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną.

Udział w konkursach

Konkursy mają na celu motywowanie ucznia do dalszego rozwoju i stwarzają warunki do samodzielnej pracy.

Uczniowie mogą brać udział w konkursach:

1. wewnątrzszkolnych - laureaci (I,II,III miejsce) otrzymują częściową ocenę celującą.
2. zewnętrznych
 - a) laureaci konkursu lub finaliści olimpiady przedmiotowej na szczeblu miejskim, wojewódzkim lub krajowym otrzymują ocenę roczną celującą, jeśli spełnia warunki otrzymania oceny bardzo dobrej.
 - b) finalista etapu okręgowego – otrzymuje częściową ocenę celującą.

Zasady oceniania prac ucznia na lekcjach

Objaśnienia dotyczące znaków graficznych:

□ gdy uczeń zbierze: pięć (+) - to otrzymuje ocenę bdb; pięć (-) - to otrzymuje ocenę ndst;

Plusy i minusy uzyskane w semestrze nie przechodzą na semestr kolejny.

Prace pisemne (prace klasowe, sprawdziany, kartkówki) są punktowane i w zależności od zdobytych punktów wystawiona jest ocena wg poniższej skali:

% maksymalnej liczby możliwych do zdobycia punktów	ocena
0% – 30%	niedostateczny
31% – 50%	dopuszczający
51% – 70%	dostateczny
71% – 90%	dobry
91% - 99%	bardzo dobry
100%	celujący

W skład schematu oceny za odpowiedź ustną wchodzi:

- zawartość rzeczowa;
- argumentacja - wyrażanie sądów, ich uzasadnianie;
- posługiwanie się językiem danego przedmiotu;
- sposób prezentacji - umiejętność formułowania myśli;
- zgodność z wybranym poziomem wymagań.

Ocena pracy domowej: (zadania podstawowe)

- zależy od wybranego poziomu wymagań,
- każda ocena może być podwyższona w zależności od:
 - sposobu rozwiązania,
 - systematyczności, - estetyki.

ŚRÓDROCZNE I KOŃCOWOROCZNE OCENIANIE UCZNIÓW

Ocena śródroczna (roczna) jest ustalona ze wszystkich ocen cząstkowych.

Ocenę śródroczną (roczną) nauczyciel wystawia najpóźniej na tydzień przed klasyfikacją, uzasadniając ją. Uczniowie i ich rodzice mogą prosić o dodatkowe wyjaśnienia do wystawionej oceny. Ocena semestralna (roczna) **nie jest średnią arytmetyczną ocen cząstkowych**, ale przy jej wystawianiu pod uwagę będą brane również:

- postępy ucznia,
- aktywność,
- systematyczność i pilność, □ samodzielność pracy,

Ocena roczna obejmuje osiągnięcia ucznia w I i II semestrze.

O zagrożeniu oceną niedostateczną, nauczyciel informuje wychowawcę oraz rodziców ucznia na miesiąc przed klasyfikacją. Wychowawca przekazuje pisemną informację rodzicom.

Ustalona przez nauczyciela ocena śródroczna (roczna) może być zmieniona tylko na podstawie wyniku egzaminu sprawdzającego (poprawkowego). Szczegółowe zasady klasyfikacji śródrocznej i rocznej określone są w statucie szkoły.

SPOSOBY INFORMOWANIA UCZNIÓW I RODZICÓW O INDYWIDUALNYCH OSIĄGNIĘCIACH

1. Uczeń jest na bieżąco informowany o otrzymywanych ocenach.
2. Każda ocena jest jawna. Uczeń ma prawo wiedzieć za co i jaką ocenę otrzymał.
3. Informację o planowanej ocenie klasyfikacyjnej podaje się uczniowi co najmniej na tydzień przed końcem semestru.
4. Informację o planowanej ocenie niedostatecznej na semestr otrzymuje uczeń i jego rodzice miesiąc przed końcem semestru.
5. Rodzice są informowani o osiągnięciach swoich dzieci podczas zebrań ogólnych, które odbywają się w terminach ustalonych przez dyrektora szkoły (wychowawcę).
6. Zarówno uczeń jak i rodzice mają prawo do obejrzenia prac pisemnych oraz ocen częściowych w dzienniku.
7. W zależności od potrzeb przeprowadzane są: rozmowy indywidualne, wpisywane uwagi do zeszytu przedmiotowego ucznia informujące rodziców o postępach i trudnościach w nauce ich dzieci.

ZASADY WSPÓŁPRACY Z UCZNIAMI, RODZICAMI I PEDAGOGIEM SZKOLNYM W CELU POPRAWY NIEZADOWALAJĄCYCH WYNIKÓW NAUCZANIA

1. Ustalenie wspólnie z uczniem jakie partie materiału wymagają nadrobienia.
2. Ustalenie, w jaki sposób zaległości mają zostać nadrobione:
 - a) pomoc koleżeńska,
 - b) pomoc nauczyciela,
 - c) praca własna.
3. Współpraca z pedagogiem szkolnym:
 - a) wspólne ustalanie sposobu pracy z uczniami mającymi problemy dydaktyczne i wychowawcze.

OCENIANIE UCZNIÓW Z OPINIAMI Z PORADNI PSYCHOLOGICZNO - PEDAGOGICZNEJ

Uczeń posiadający aktualną opinię poradni psychologiczno-pedagogicznej, u którego stwierdzono zaburzenia i odchylenia rozwojowe lub specyficzne trudności w uczeniu się, uniemożliwiające sprostanie wymaganiom edukacyjnym na danym poziomie nauczania ma dostosowane wymagania edukacyjne do indywidualnych potrzeb psychofizycznych i edukacyjnych, poprzez np.:

- dyslektycy mają czytaną treść zadań (jeśli o to poproszą), zamiana kolejności cyfr nie ma wpływu na obniżenie oceny, jeżeli zachowany jest logiczny tok myślenia,
- osoby słabo widzące mają powiększoną czcionkę, jeśli standardowa wersja sprawdzianu jest dla nich nie czytelna,
- wybór formy odpowiedzi (pisemna, ustna).

Jednak uczniowie ci powinni opanować co najmniej wymagania konieczne, żeby móc kontynuować naukę w klasie programowo wyższej lub musi być zauważony postęp w wiadomościach i umiejętnościach ucznia. W przypadku tych uczniów przy ustalaniu oceny nauczyciel bierze pod uwagę wysiłek wkładany przez ucznia w wywiązywanie się z obowiązków lekcyjnych, aktywność podczas lekcji, chęć uczestniczenia w zajęciach dodatkowych (jeśli szkoła oferuje takie zajęcia).

Dla uczniów posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego wydanych przez poradnię psychologiczno-pedagogiczną, tworzony jest indywidualny program (dostosowany do indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz predyspozycji ucznia), gdy

dziecku nie wystarcza wsparcie ze strony rówieśników i nauczyciela oraz wówczas, gdy uczeń wymaga dodatkowej pomocy nauczyciela i specjalistów, a także modyfikacji treści programowych.

REGULAMIN ŚREDNIEJ WAŻONEJ

Podstawą do wystawienia oceny śródrocznej / rocznej uzyskanych ocen cząstkowych w Szkole Podstawowej z Oddziałami Integracyjnymi nr 5 w klasach IV – VIII jest średnia ważona.

Średnia ważona – średnia elementów, którym przypisywane są różne wagi (znaczenia) w ten sposób, że elementy o większej wadze mają większy wpływ na średnią.

Jeżeli wszystkie wagi są takie same (wszystkie elementy tak samo znaczące), wówczas średnia ważona równa jest znanej wszystkim średniej arytmetycznej.

Każda ocena cząstkowa, zdobywana przez uczniów, ma określoną wagę w hierarchii ocen. Najistotniejszy wpływ na ocenę śródroczną i roczną ma ocena za samodzielną pracę na lekcji: pisanie prac klasowych i sprawdzianów. System ten pozwala w sposób jednoznaczny wystawić ocenę śródroczną i roczną.

Uczeń na każdym etapie nauki może śledzić ewaluację swojej oceny i precyzyjnie określić średnią ważoną z otrzymanych ocen.

Przyjęcie w szkole Zasad Wewnętrznej Oceniania opartego na ocenianiu uczniów w kategoriach wagi wystawianej oceny ma na celu :

- ujednolicenie systemu oceniania,
- podwyższenie jakości oceniania,
- motywowanie uczniów do kreatywnego myślenia i samodzielnej pracy.

Oceny obliczane wg średniej ważonej ustala się wg następujących zasad:

- średnia do 1,74 - stopień niedostateczny
- średnia od 1,75-2,49- stopień dopuszczający
- średnia od 2,5- 3,49- stopień dostateczny
- średnia od 3,5 do 4,49- stopień dobry
- średnia od 4,5 do 5,49- stopień bardzo dobry
- średnia od 5,5 do 6,00 – stopień celujący

Formy aktywności ogólne i ich wagi:

Formy aktywności	Waga
Wszystkie przedmioty:	
praca klasowa / sprawdzian	3
kartkówka	2
odpowiedź	2
zadanie domowe	1
zeszyt	1
aktywność	1
czytanie ze zrozumieniem	1
prezentacja	2
recytacja	2
dyktando	2
praca na lekcji	1
rozumienie tekstu ze słuchu (j. obce)	1
rysunek techniczny	2
rozwiązywanie zadań	2
praca w grupach	1

udział w konkursach	1
*Wychowanie fizyczne:	
postawa (strój, aktywność)	1
frekwencja	1
praca na lekcji	1
widomości	1
udział w zawodach	1
udział w SKS	1
wolontariat w sporcie	1
przestrzeganie BHP	1
umiejętności	1
sprawność fizyczna	1
zaangażowanie, stosunek do przedmiotu	2

Średnią ważoną obliczamy w ten sposób, że mnożymy każdą ocenę przez jej wagę, sumujemy wszystkie iloczyny i dzielimy przez sumę wszystkich wag, jeśli jakaś waga została użyta kilka razy to tyle samo razy trzeba ją dodać do sumy.

$$\bar{x} = \frac{x_1 * w_1 + x_2 * w_2 + \dots + x_n * w_n}{w_1 + w_2 + \dots + w_n}$$

X- średnia ważona

X_{1,2,n} – ocena cząstkowa

W_{1,2,n} – waga danej oceny cząstkowej

Ze względu na specyfikę przedmiotu nauczyciele mogą ustalić swoje kategorie ocen, takie jak: praca plastyczna, projekt, mapa, doświadczenie, śpiew, ćwiczenia gimnastyczne, tabliczka mnożenia, wiersz, itd. Wagi ocen do każdej z nich nauczyciele ustalają w zespołach przedmiotowych, informując uczniów o ich wartości.

Ocena śródroczna i roczna może zostać podwyższona przez nauczyciela jeśli uczeń robi postępy w nauce, czy też przejawia dużą aktywność i systematyczność w uczeniu się.

Nie ma możliwości zmiany oceny w wyniku jednorazowego przygotowania się z określonej części materiału.

Średnia ważona to tylko narzędzie pomagające ustalić ocenę śródroczną lub roczną nauczycielowi.